

רע"פ 4394/14 - נתן פיקהולץ נגד מדינת ישראל, ס.ע.מ.ר נכסים ואחזקות בע"מ

בבית המשפט העליון

רע"פ 4394/14

לפני: כבוד השופט ח' מלצר

המבקש: נתן פיקהולץ

נ ג ד

המשיבים: 1. מדינת ישראל
2. ס.ע.מ.ר נכסים ואחזקות בע"מ

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטים: ר' שפירא (סג"נ), א' אליקים, ב' טאובר) מתאריך 22.5.2014 ב-עפ"ג 31182-04-14; בקשה לעיכוב ביצוע מתאריך 10.8.2014

בשם המבקש: עו"ד תמיר סלומון

בשם המשיבה 1: עו"ד יורם הירשברג

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי הנכבד בחיפה (כב' השופטים: ר' שפירא (סג"נ), א'

עמוד 1

אליקים, ב' (טאובר) מתאריך 22.5.2014 ב-עפ"ג 31182-04-14, בגדרו נדחו ערעורים הדדיים הן של המבקש והן של המשיבה 1 (להלן: המשיבה)) על גזר דינו של בית משפט השלום הנכבד בקריות (כב' השופט י' טורס) מתאריך 5.3.2014 ב-ת"פ 17074-08-10. בתאריך 10.8.2014. לצד הבקשה למתן רשות ערעור הגיש המבקש גם בקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין.

להלן אביא הנתונים הנדרשים להכרעה.

תמצית הרקע העובדתי

2. בתאריך 13.1.2011 הוגש כנגד המבקש וכנגד המשיבה 2 כתב אישום מתוקן המייחס להם עבירה של אי הגשת דו"ח במועד בשלושה מקרים (עבירה לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: חוק מע"מ, או החוק)), ועבירה של מסירת ידיעה לא נכונה בשני המקרים (עבירה לפי סעיף 117(א)(3) לחוק מע"מ).

3. המשיבה 2 הורשעה - בתאריך 8.7.2012, במסגרת הסדר טיעון, ובעקבות הודאתו של המפרק של משיבה 2 - בשלוש עבירות של אי הגשת דו"ח במועד ובעבירה אחת של מסירת ידיעה לא נכונה. בהמשך נגזר על המשיבה 2 קנס בסך של 1 ש"ח, וזאת מהטעם שהיא היתה מצויה בהליכי פירוק, ועד למועד הסדר הטיעון לא הצטברו בקופת הכינוס שלה כספים כלשהם.

4. לאחר ניהול הליך הוכחות, הורשע המבקש בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, ונגזרו עליו את העונשים הבאים: 7 חודשי מאסר בפועל, 4 חודשי מאסר על תנאי (כשהתנאי הוא שבמשך שנתיים לא יעבור את העבירות בהן הורשע), וקנס בסך של 100,000 ש"ח ב-25 תשלומים, או 200 ימי מאסר תמורתו.

5. הן המבקש והן המשיבה ערערו על גזר הדין בפני בית המשפט המחוזי הנכבד, אשר דחה את שני הערעורים.

מכאן הבקשה שבפני.

טענות הצדדים

6. המבקש חוזר בבקשתו על טענות שטען בפני בית המשפט המחוזי הנכבד. בתוך כך מעלה המבקש שתי טענות, אשר לגישתו מצדיקות רשות ערעור, כדלהלן:

ראשית, המבקש טוען כי לפי המדיניות של המשיבה, כאשר נאשם "מסיר את מחדלו" בכך שהוא משלם לרשות המיסים את סכום המס שנגרע בדו"חותיו, המשיבה לא עותרת להטלת מאסר בפועל. לפיכך, במקרים בהם הנאשם מתקשה, מסיבות כלכליות, להסיר את מחדלו - הדבר עלול להוביל למאסרו. בנסיבות המקרה דנן, המבקש גורס כי מכיוון שהמשיבה 2 נכנסה להליכי פירוק וניטלו ממנו סמכויות הניהול של המשיבה 2, ונוכח מצבו הכלכלי - אין בידו להסיר את המחדל. אשר על כן, יוצא למעשה, כי יש

בקשיים הכלכליים שלו כדי להביא לפער משמעותי בענישה, ודה-פקטו עונש המאסר שהושת עליו איננו נובע ממעשה העבירה שביצע, אלא מחמת חוסר יכולתו לפרוע את חבות המס.

שנית, לטענת המבקש, אין בידו לשלם את הקנס שהשית עליו בית משפט השלום, ומשכך יהיה עליו לרצות 200 ימי מאסר תמורתו. יוצא אם כן, כי המבקש ירצה עונש מאסר של למעלה משנה – תקופה העולה, לשיטתו, על העונש המקסימלי הקבוע בחוק בגין העבירות שביצע, אשר בית משפט השלום קבע כי היוו אירוע אחד.

7. המשיבה שתגובתה נתבקשה –סומכת מגד את ידה על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, ובאופן פרטני מתייחסת לטענות שהעלה המבקש, כדלקמן:

באשר לטענתו הראשונה של המבקש, המשיבה טוענת כי על אף שבבוא בית המשפט לגזור עונש בעבירות מס ניתן משקל להסרת המחדל, אין זה אומר בהכרח שלא יושת על נאשם שהסיר את מחדלו מאסר בפועל. המשיבה מוסיפה וטוענת בהקשר זה כי כלל לא ברור על אלו נתונים נסמכת טענה זו של המבקש. לבסוף טוענת המשיבה כי אין לראות בעובדה שהמבקש לא יכול לשלם את חוב המס, משום שיקול להקלה בעונשו.

באשר לטענתו השניה של המבקש, המשיבה גורסת, כי בית המשפט המחוזי קבע – בניגוד לפסיקתו של בית משפט השלום – כי המבקש ביצע את העבירות המיוחסות לו באירועים נפרדים (על אף שבסופו של דבר בית המשפט המחוזי בחר שלא להתערב בעונש). על כן, לא ניתן לומר עוד כי העונש חורג מהעונש המקסימלי הקבוע בחוק מע"מ. יתרה מזו, המשיבה גורסת, כי הקנס הינו רכיב ענישה נפרד, ועל כן איננו כפוף למתחם עונש המאסר ההולם שנקבע לעבירה.

דיון והכרעה

8. לאחר שעיינתי בבקשה, בחומר שצורף לה, ובתגובת המשיבה, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות, כפי שאבהיר ואנמק מיד בסמוך.

9. הלכה היא כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" תנתן רק במקרים שבהם מתעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית, החורגת מעניינים של הצדדים הישירים להליך (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982) (להלן: הלכת חניון חיפה); רע"פ 4515/07 אבו שנב נ' מדינת ישראל (17.10.2007) (להלן: עניין אבו שנב)), או במקרים שמתגלה בהם אי-צדק בולט, או מתעורר חשש כי נגרם למבקש עיוות-דין (עיינו: רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.7.2013)). זאת ועוד: במקרים שבהם הבקשה מתייחסת רק לחומרת העונש, ההלכה היא שרשות ערעור תינתן רק במקרים נדירים במיוחד, שבהם ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה המקובלת, או הראויה, בהתאם לנסיבות הענין (ראו למשל: רע"פ 3929/09 דהן נ' מדינת ישראל (16.08.2009)).

10. הבקשה שבפני איננה עומדת באמות המידה הנ"ל – שתי טענותיו של המבקש נטועות בנסיבות המקרה הפרטניות, ואינן מעלות שאלה משפטית עקרונית, אשר יש ליתן בגינה רשות ערעור.

גם לגופם של דברים לא מצאתי ממש בטענות המבקש, כפי שאסביר מיד.

11. הסרת המחדלים בעבירות מס, איננה מהווה, כשלעצמה, תחליף לענישה (ראו: רע"פ 6296/09 איקס איקס אקסלנט מזון אילת בע"מ נ' מדינת ישראל - מס קניה מע"מ (9.8.2009)), המבקש לא הצליח להראות כי לו היה מסיר את מחדליו הוא לא היה נדרש לרצות מאסר מאחורי סורג ובריח. מה גם, שבעובדה שאין ביכולת המבקש להסיר את מחדלו, אין כדי להוביל להקלה בעונשו, לעניין זה אפנה לדברי חברי, השופט ס' ג'ובראן, ב-רע"פ 5557/09 שוסטרמן נ' מדינת ישראל (6.7.2009):

"נטיית בתי המשפט ליתן משקל להסרת המחדל על ידי העברין מטרתה להפחית את חומרת המעשים בדיעבד בכך שלפחות החסר בקופה הציבורית שנוצר עקב העבירות נרפא. ברי כי ככל שחסר זה בקופה הציבורית נותר... לא ניתן לראות בכך הפחתה בחומרת המעשים ולראות בכך משום "הסרת המחדל" במישור שיקולים זה".

12. גם באשר לטענת המבקש בדבר המאסר שעליו לרצות חלף הקנס - לא הצליח המבקש להצביע על שגיאה שנפלה בפסק הדין של בית המשפט המחוזי הנכבד. כפי שטענה המשיבה, בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי ניתן היה להתייחס לעבירות שהמבקש הורשע בהן כאירועים נפרדים ועל כן אין כאן כל חריגה מרף הענישה המקסימלי. זאת ועוד - אחרת. רכיב הקנס, וממילא רכיב "המאסר חלף הקנס", הינו רכיב נפרד בגזר הדין, ואינו כפוף לעונש המאסר המקסימלי, אשר קבוע בחוק מע"מ לעבירות שבהן הורשע המבקש (ראו: ע"פ 5023/99 חכמי נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(3) 406 (2001)).

13. כאן המקום להוסיף, כי ככל שלמבקש ישנם קשיים כלכליים, אשר מונעים ממנו מלשלם את הקנס שהושת עליו, הוא זכאי לפנות למנהל המרכז לגביית קנסות בבקשה לפרוס, או לדחות את תשלום הקנס, בהתאם לסעיף 5ב(א) לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995.

14. נוכח כל האמור לעיל - הבקשה נדחית ועימה נדחית גם הבקשה לעיכוב ביצוע, למעט ארכה מסוימת הניתנת למבקש לצרכי התארגנות על פי בקשתו החלופית. המבקש יתייצב איפוא, לריצוי עונש המאסר שנגזר עליו - בתאריך 19.10.2014 עד לשעה 10:00, בבימ"ר קישון, או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות, או דרכון. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, טלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, כ"א באב התשע"ד (17.8.2014).

ש פ ט